
**DET BLÅ
GYMNASIUM**

HHX / EUX / EUD

VARDE

Eksamen 2023

HHX

FORORD

Formålet med denne håndbog er at medvirke til at afklare de mange spørgsmål, du kan have til eksamen. Vi vil gerne skabe et godt grundlag for, at alle involverede, kan føle sig så trygge som muligt i eksamenssituationen.

I håndbogen er samlet en række vigtige informationer vedrørende prøveperioden. Hvis du efter endt læsning stadig har spørgsmål, så kontakt din faglærer, kontoret eller uddannelseslederen.

Læg blandt andet mærke til, at det kan få alvorlige konsekvenser at overtræde skolens eksamensreglement.

Husk at læse hæftet grundigt igennem før prøverne og sørg for i hele prøveperioden at holde dig orienteret via din mail – der kan komme vigtige beskeder og ændringer omkring eksamen.

Held og lykke med forløbet!

Bestemmelser vedrørende eksamen findes i:

HHX-reform 2017

Lov om gymnasiale uddannelser LBK nr 957 af 22/06/2022 (gældende)

Bekendtgørelse om prøver og eksamen i de almene og studieforbereende ungdoms- og voksenuddannelser

BEK nr. 343 af 08/04/2016 (gældende)

Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse

BEK nr. 262 af 20/03/2007 (Gældende)

Bekendtgørelse om studie- og ordensregler i de gymnasiale uddannelser

BEK nr. 1338 af 09/12/2019 (Gældende)

Prøveperioder maj/juni 2023

Til HHX 3 elever.

Torsdag, den 4. maj Offentliggøres eksamensplanen for alle **skr. eksaminer** samt prøver som afholdes før 23.05.23. De skriftlige eksaminer kan ses i **Studie+ fra kl. 8.00**

Sidste undervisningsdag er torsdag den 11.05.23. Efter denne dato starter prøveperioden. Dette betyder, at den almindelige undervisning slutter, og i stedet kan du komme op til et antal mundtlige og skriftlige prøver. Skriftlige eksaminer afvikles i www.netprover.dk

Fredag, den 12.05.23 kl. 8 - 9	ALLE elever møder i kantinen, hvor HELE eksamensplanen offentliggøres.
---------------------------------------	--

Planen kan ses i Studie+ fra kl. 9.30

Til HHX 1 og 2 elever

Torsdag, den 4. maj Offentliggøres eksamensplanen for alle **skr. eksaminer** samt prøver som afholdes før 23.05.23. De skriftlige eksaminer kan ses i **Studie+ kl. 8.00**

Fredag, den 12.05.23	Sidste skoledag. HELE eksamensplanen offentliggøres og udleveres i løbet af dagen.
-----------------------------	--

Planen kan ses i Studie+ fra kl. 12.30

Sidste **almindelige** undervisningsdag er fredag, den 12.05.23. Efter denne dato starter en periode med **både skema, projekter og prøver**. Se dit **SKEMA** og din **eksamensplan i Studie+**. Skriftlige eksaminer afvikles i www.netprover.dk

En ekstern prøve er en officiel eksamen. Det betyder, at der kommer en censor udefra for at vurdere din præstation. Karakteren for din præstation kommer til at stå på dit eksamensbevis. Ved de interne prøver bruger vi vores egne lærere som censorer, og disse prøver skal ses som en træning i at gå til prøve. Du vil få karakterer fra de interne prøver, og karaktererne vil tælle med næste gang, der gives standpunktskarakter i faget.

For alle elever gælder, at hvis man hæver niveauet i et fag (f.eks. ved at vælge matematik A som valgfag), så skal der ikke aflægges mundtlig eller skriftlig eksamen på et lavere niveau. Der er

Du skal i alt aflægge 10 eksaminer inkl. studieområdeprojekt (11 hvis du har ét ekstra A-fag) i løbet af de 3 år.

Alle hhx1 og hhx2-elever skal holde sig orienteret i både skema og eksamensplaner i eksamensperioden.

Der mødepligt til prøveforberedelse i visse fag og fordybelsestid i forbindelse med løft af niveau.

Karakterer for skriftlige prøver bliver offentliggjort i Studie+, så snart skolen har modtaget disse. Vi forventer, at karaktererne er tilgængelige den 15. juni 2023.

Sidste mulige eksamensdag er onsdag den 21. juni 2023.

Skriftlige prøver og skriftligt materiale

til brug for eksamen (erhvervs-case)

Ved alt skriftligt materiale der indgår i en prøve/eksamen (undtagen ved brug af netprøver) skal du skrive under på, at du selv har udarbejdet opgavebesvarelsen. Derfor skal nedenstående tekst (med fed) indsættes og underskrives. Teksten er ved skriftlige prøver indsat på eksamensomslaget, og skal underskrives der.

Jeg bekræfter herved med min underskrift, at opgavebesvarelsen er udarbejdet af mig. Jeg har ikke anvendt tidligere bedømt arbejde uden henvisning hertil, og opgavebesvarelsen er udfærdiget uden anvendelse af uretmæssig hjælp og uden brug af hjælpemidler, der ikke har været tilladt under prøven

Dato:

Navn:

Ved andre skriftlige produkter, som skal indgå i en eksamen, skal ovenstående indsættes og underskrives umiddelbart efter konklusionen – eller på den fortrykte forside.

Eksamen og interne prøver HHx1

Studieretning	Interkulturel marketing	Global Business	Innovation
Eksterne prøver/eksamen	Udtrækningsmuligheder Informatik C, mdt. Samfundsfag C, mdt. Psykologi C (tilvalg), mdt	Udtrækningsmuligheder Matematik C, mdt. Tysk C, mdt. Informatik C, mdt. Samfundsfag C, mdt.	Udtrækningsmuligheder Informatik C, mdt. Samfundsfag C, mdt. Psykologi C (tilvalg), mdt.
Interne prøver	Mdt. og skr. udtrækningsmuligheder Dansk A Engelsk A Virksomhedsøkonomi B Afsætning A International økonomi A Tysk B Matematik B Kulturforståelse B	Mdt. og skr. udtrækningsmuligheder Dansk A Engelsk A Spansk A Virksomhedsøkonomi B Afsætning A Matematik B Psykologi B	Mdt. og skr. udtrækningsmuligheder Dansk A Engelsk A Virksomhedsøkonomi A Afsætning B Matematik B Innovation Finansiering B Tysk B

Bedømmelse	Mdt. eksamen/mdt. ekstern prøve - lærer / censor Mdt. intern prøve - intern lærer / intern censor Skr. intern prøve – lærer
Opgaveud- arbejdelse	Skr. intern prøve – intern udarbejdelse

Information	Der afholdes eksamensorientering inden skoleårets afslutning
--------------------	--

Eksamen og interne prøver HHx2

Studieretning:	Innovation	Global Business	Marketing	ALLE - Matematik B
Eksterne prøver/eksamen	Udtrækningsmuligheder Matematik B, mdt. Tysk B, mdt. Erhvervs-case, mdt.	Udtrækningsmuligheder Matematik B, mdt. Erhvervs-case, mdt. Virk. økonomi B, mdt+skr Tysk B (tilvalg) mdt.	Udtrækningsmuligheder Matematik B, mdt. Tysk B, mdt. Erhvervs-case, mdt. Virk. økonomi B mdt+skr.	Alle, som afslutter mat. B, skal lave et projekt. 31. marts 2023 udleveres et centralt stillet projekt-oplæg/tema.
Interne prøver	Mdt. og skr. udtrækningsmuligheder Dansk A Engelsk A Afsætning A Virksomhedsøkonomi A Historie B International økonomi B Innovation B SO valgfrit tema	Mdt. og skr. udtrækningsmuligheder Dansk A Engelsk A Afsætning A Spansk A International økonomi B Historie B Psykologi B SO valgfrit tema	Mdt. og skr. udtrækningsmuligheder Dansk A Engelsk A Afsætning A International økonomi A Historie B Kulturforståelse B SO valgfrit tema	Hvis mat. B udtrækkes til eksamen indgår projektet som en del af den mundtlige prøve.

Bedømmelse	Mdt. eksamen – lærer / censor Mdt. intern prøve – intern lærer /intern censor Skr. intern prøve – intern lærer
Opgaveudarbejdelse	Skr. intern prøve – intern udarbejdelse Skr. eksamen – central udarbejdelse
Information	Der afholdes eksamensinformation inden skoleårets afslutning

Skriftlige interne prøver HHx1

Oversigt over prøvernes varighed samt tilladte hjælpemidler til interne skriftlige prøver:

Fag	Varighed	Hjælpemidler
Dansk A	3 timer	Alle hjælpemidler.
Engelsk A	3 timer	Alle hjælpemidler.
Spansk A	2 timer	Alle hjælpemidler
Afsætning A	3 timer	Alle hjælpemidler
Int. økonomi A	3 timer	Alle hjælpemidler
Virksomheds- økonomi B	4 timer	Alle hjælpemidler
Virksomheds- økonomi A	3 timer	Alle hjælpemidler

Mundtlige interne prøver HHx1

Ud over de mundtlige eksaminer/eksterne prøver, kan du komme op i interne mundtlige årsprøver. Antallet afhænger af, hvor mange eksaminer, du bliver udtrukket til. Du kan kun komme til intern mundtlig prøve i de fag, du fortsætter med på 2. og evt. 3. år af HHx.

Oversigt over forberedelses- og prøvetid for mundtlige interne prøver:

Fag	Forberedelsestid	Prøvetid	Eksaminationsgrundlag
Dansk A	40 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Tysk B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Spansk A	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Engelsk A	40 min	20 min.	Prøvegrundlaget er et ukendt tekstmateriale der perspektiveres til kendt stof.
International økonomi A+B	40. min.	20 min.	Ukendt tekstmateriale og et antal spørgsmål.
Virksomhedsøkonomi A+B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Afsætning A	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Kulturforståelse B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Innovation B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve
Psykologi B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve
Matematik B	45 min.	45 min.	Gruppeprøve – mundtlig 30 min. + 15 min. evaluering

Skriftlige interne prøver HHx2

Oversigt over prøvernes varighed samt tilladte hjælpemidler til interne skriftlige prøver:

Fag	Varighed	Hjælpemidler
Dansk A	5 timer	Alle hjælpemidler.
Engelsk A	5 timer	Alle hjælpemidler.
Spansk A	4 timer	Alle hjælpemidler
Afsætning A	5 timer	Alle hjælpemidler
Int. økonomi A	5,5 timer	Alle hjælpemidler
Virksomheds- økonomi A	5 timer	Alle hjælpemidler
SO Valgfrit tema	2 dage	Obligatorisk - se skema Læs mere i studiematerialen

Mundtlige interne prøver HHx2

Ud over de mundtlige eksaminer/eksterne prøver, kan du komme op i interne mundtlige årsprøver. Antallet afhænger af, hvor mange eksaminer, du bliver udtrukket til. Du kan kun komme til intern mundtlig prøve i de fag, du fortsætter med på 3. år af HHx.

Oversigt over forberedelses- og prøvetid for mundtlige interne prøver:

Fag	Forberedelsestid	Prøvetid	Eksaminationsgrundlag
Dansk A	40 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Tysk B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Spansk A	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Engelsk A	40 min	20 min.	Prøvegrundlaget er et ukendt tekstmateriale der perspektiveres til kendt stof.
International økonomi A+B	40. min.	20 min.	Ukendt tekstmateriale og et antal spørgsmål.
Virksomhedsøkonomi A+B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Afsætning A	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Kulturforståelse B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale
Informatik B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve
Innovation B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve
Psykologi B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve
Matematik B	20 min.	20 min.	Mundtlig prøve

Eksamen HHx3

Skr. udtrækningsmuligheder

Du skal aflægge minimum 3 skriftlige prøver over hele uddannelsens længde. Eksamen i dansk A, skriftlig er obligatorisk.

I **A-niveau** fag med både skriftlig og mundtlig prøve skal aflægges mindst én af disse prøveformer.

Alle fag du følger i indeværende skoleår er med i prøveudtrækket til eksamen. Det gælder alle fag på alle niveauer med skriftlig resultatform.

Mdt. udtrækningsmuligheder

Du skal aflægge minimum 3 mundtlige prøver over hele uddannelsens længde.

I **A-niveau** fag med både skriftlig og mundtlig resultatform skal der aflægges mindst én af disse prøveformer

Alle fag du følger i indeværende skoleår er med i prøveudtrækket til eksamen. Det gælder alle fag på alle niveauer med mundtlig resultatform.

Bedømmelse

Mdt. eksamen - lærer / censor

Skr. eksamen - 2 eksterne censorer

Opgaveudarbejdelse

Skr. eksaminer - centralt udarbejdet opgave

Information

Der afholdes eksamensinformation inden skoleårets afslutning

Hjælpemidler ved mundtlige prøver

Udgangspunktet er, at alle hjælpemidler er tilladt ved de interne mundtlige prøver (medmindre andet er angivet for faget jf. oversigten).

Hjælpemidler omfatter også pc'ere og lign, idet disse naturligvis kun må bruges som hjælpemidler og **ikke til kommunikation** mellem elever eller i forhold til omverdenen. Det er derfor ikke tilladt at have mobiltelefoner, smartwatches og eller andre mekaniske eller elektroniske hjælpemidler og lagringsmedier, der gør det muligt at udveksle oplysninger med andre. Der **skal** altid logges på skolens netværk. **Benytter du andet netværk end skolens til henholdsvis eksamen eller årsprøver betragtes dette som snyd.**

Husk at have TRYLLEHAT korrekt installeret.

Du må medbringe alle tilladte hjælpemidler under forberedelsen og i eksamenslokalet.

I forberedelsen vil du have adgang til en pc og en printer. Fra pc'en har du adgang til dit personlige drev på skolen, hvor du kan have dine noter og lign. Der er **lukket for post og Internet alle klassens skriftlige eksamensdage**. Såfremt du får brug for et USB-stik for at medbringe en præsentation eller lign. til eksamenslokalet udleveres USB-stikket af skolen.

Du må støtte sig til notater eller henvise til en rapport, men skal være opmærksom på, at oplæsning eller afskrift af sådanne notater ikke tæller positivt med i bedømmelsen.

Specialpædagogisk støtte(SPS) ved skr. og mdt. prøver

De elever, som er blevet tilkendt SPS har, såfremt de har ønske det, mulighed for at bruge de tilkendte hjælpemidler til prøver og eksaminer, samt få forlænget deres tid til skriftlige prøver og eksaminer samt forlænget forberedelsestid i forbindelse med mundtlige prøver og eksaminer.

Interne skriftlige prøver

Konstateres snyd ved interne skriftlige prøver, kan opgaven ikke bedømmes, og der gives karakteren -3. Såfremt en faglærer konstaterer, at en opgave er plagiat og karakteren -3 anvendes, orienteres uddannelsesleder og dine øvrige lærere.

Forseelsen betragtes som en overtrædelse af skolens studie- og ordensregler. Derfor anvendes de almindelige procedurer og sanktionsmuligheder.

Afsluttende standpunktskarakterer og eksamenskarakterer

I de fag du afslutter kaldes den sidste karakter, som din lærer giver dig, for "afsluttende standpunktskarakter". De afsluttende standpunktskarakterer kommer på eksamensbeviset. I fag, der har både mundtlig og skriftlig evalueringsform, giver læreren to afsluttende standpunktskarakterer – en mundtlig og en skriftlig.

Eksamenskarakterer for skriftlige prøver fastsættes efter drøftelse mellem to eksterne censorer. Karakterer for mundtlige eksaminer fastsættes efter drøftelse mellem eksaminator (din lærer) og censor. Hvis der ikke er enighed mellem eksaminator og censor ved en mundtlig eksamen, er den

endelige karakter gennemsnittet af de to afgivne karakterer afrundet til nærmeste tal i karakter-skalaen. Hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer, er censors karakter udslagsgivende.

Ved karaktergivning anvendes omstående karakterskala efter de af Undervisningsministeriet fastsatte regler:

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Den fremragende præstation	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller kun få uvæsentlige mangler
10	Den fortrinlige præstation	Karakteren 10 gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler
7	Den gode præstation	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler
4	Den jævne præstation	Karakteren 4 gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler
02	Den tilstrækkelige præstation	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.
00	Den utilstrækkelige præstation	Karakteren 00 gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål.
-3	Den ringe præstation	Karakteren -3 gives for den helt uacceptable præstation.

Relationer mellem karakterskalaen og ECTS-skalaen

Karakteren 12 svarer til A på ECTS-skalaen
 Karakteren 10 svarer til B på ECTS-skalaen
 Karakteren 7 svarer til C på ECTS-skalaen
 Karakteren 4 svarer til D på ECTS-skalaen
 Karakteren 02 svarer til E på ECTS-skalaen
 Karakteren 00 svarer til Fx på ECTS-skalaen
 Karakteren -3 svarer til F på ECTS-skalaen

Eksamensreglement

Du bør læse nedenstående regler grundigt igennem inden eksamen, da overtrædelse kan medføre bortvisning fra eksamen. Skolens studievejleder vil inden sidste skoledag gennemgå og udlevere en kopi af eksamensreglementet, som ligeledes vil være at finde på skolens hjemmeside.

Indstilling til eksamen

Elever skal indstilles til eksamen efter hvert skoleår. Du kan normalt indstilles til eksamen, når følgende betingelser er opfyldt:

- du har deltaget i undervisningen i tilstrækkeligt omfang
- du har afleveret og fået godkendt skriftlige arbejder i tilstrækkeligt omfang
- du har afleveret projektopgaver i de fag, hvor projekter indgår i eksamen
- du har min. 2,0 i gennemsnit af de afgivne standpunktskarakterer

Afgørelsen om indstilling er en samlet vurdering af ovenstående, som træffes i samråd med dine lærere i april-maj måned. Beslutning om ikke at indstille en elev til eksamen meddeles eleven skriftligt. Så vidt muligt træffes afgørelsen senest en måned før offentliggørelsen af den årlige plan for prøvernes afholdelse.

De standpunktskarakterer, du har fået, indgår i beregningen af dit karaktergennemsnit. Såfremt dit gennemsnit er under 2,0, og hvis det jf. betingelserne ovenfor vurderes, at du ikke har fået et tilstrækkeligt udbytte af den gennemførte undervisning, kan du nægtes oprykning til næste klassetrin. Nægtes du oprykning til næste klassetrin, vil du få lejlighed til at udtale dig, og skolens leder vil give dig klagevejledning.

Efter skolens godkendelse kan du få ret til at gå det pågældende klassetrin om én gang, dog således, at du senest 5 år efter påbegyndt uddannelse skal have fuldført denne. Hvis du nægtes oprykning for anden gang på samme klassetrin, udskrives du af skolen.

Sygdom, forsinkelse og udeblivelse fra eksamen

Hvis du ikke er i stand til at møde op til eksamen på grund af sygdom, skal der meldes afbud hurtigst muligt til skolens kontor, dog senest 30 min. før eksamen påbegyndes. Sygdommen skal dokumenteres, ved lægeerklæring for din egen regning, og denne skal afleveres til skolens kontor senest 2 dage efter det officielle eksamenstidspunkt. Ønsker du at indstille dig til sygeeksamen, skal du meddele det skriftligt til skolens kontor sammen med lægeerklæringen. Sygeeksamen afholdes for de fleste fag i det efterfølgende kvartal – for enkelte fag dog først ½ år efter.

Andre særlige omstændigheder, der gør, at du ikke med rimelighed kan forventes at kunne gennemføre prøven, kan efter skolens vurdering sidestilles med sygdom.

Ved **forsinkelse** skal du omgående ringe til skolen og meddele, hvornår du kan være til stede. Ved fremmøde sker henvendelse til uddannelseslederen, der afgør, om du kan deltage i den pågældende eksamen.

Erhvervs-case og studieområdeprojektet en eksamen. Derfor gælder eksamensreglerne for rettidigt fremmøde ved afhentning af opgaven, rettidig aflevering og evt. snyd mv. En eksaminand, der udebliver fra eller kommer for sent til en prøve, har ikke krav på at aflægge prøven. I forbindelse med erhvervs-case, det internationale område og studieretningsprojektet er for sen afhentning af opgaven og for sen aflevering lig med at komme for sent til prøven.

Udeblivelse fra eksamen som ikke skyldes førnævnte (sygdom), betragtes som udmeldelse af skolen og medfører derfor, at du ikke kan gennemføre eksamen på sædvanlige vilkår, dvs. eksamen på baggrund af udtræk af fag, og at du derfor ikke kan opnå eksamensbevis.

Skriftlig eksamen

I forbindelse med afholdelse af skriftlige eksaminer vil disse normalt have officiel start kl. 09.00 (se din eksamensplan).

Du er forpligtet til at være til stede i eksamenslokalet **senest 15 min. før det officielle starttidspunkt**. Hvis du kommer senere til lokalet end det ovenfor angivne, vil det kræve ledelsens tilladelse, før du kan opnå ret til at deltage i eksamen. Afgørelsen vil være afhængig af, om du har haft mulighed for at få oplysninger om opgaven, og om skolen vurderer, at du har haft rimelig grund til forsinkelsen. Prøvetiden forlænges ikke tilsvarende.

Du må ikke søge hjælp andetsteds fra end via de midler, der er nævnt nedenfor i hjælpemiddelangivelsen. Du skal selv medbringe skrivemateriale og tilladte hjælpemidler som lommeregner, ordbøger, lærebøger, notater, rapporter m.v. – **skolen har IKKE ekstra eksemplarer af hjælpemidler**. Fra pc'en har du adgang til dit personlige drev på skolen, hvor du kan have dine noter og lign. **Der er lukket for post og Internet alle klassens skriftlige eksamensdage**.

Du har ret til at søge hjælp fra de tilstedeværende vagter, såfremt det ikke drejer sig om eksamensopgavens faglige indhold. Undtagelser er situationer, hvor du ønsker afklaret, om der skulle optræde fejl i opgaven. Hvis du bliver grebet i ulovlig anvendelse af hjælp og hjælpemidler, vil du på vagternes opfordring kunne bortvises fra eksamenssituationen af skolens ledelse.

Du må ikke forlade eksamenslokalet under examinationen uden en af de tilstedeværende vagters udtrykkelige tilladelse og ledsagelse. En eksaminand, der forlader stedet for prøven uden tilladelse fra og uden ledsagelse af en tilsynsførende, har afbrudt eksamen.

Du må ikke bruge eget papir. Skolen udleverer papir til renskrift og kladde i de fag, hvor der bruges papir.

Du skal selv kontrollere, om opgaven er den rigtige. Kontroller fag, niveau, dato, antal sider og bilag.

Du har selv ansvaret for at få uploadet/afleveret det rigtige materiale. I netprøver uploades selve besvarelsen altid som pdf og eventuelle bilag kan uploades uanset filtype. Når du logger på netprøver første gang, skal du registrere din email i din profil, så du kan få tilsendt en kvittering til din mail, når du har uploadet din besvarelse. For alle prøver afleveret i netprøver skal

du, inden du forlader eksamenslokalet, vise tilsynet din elektroniske kvittering for afleveret opgave i netprøver.dk.

Ved prøver med papiraflevering, har du ligeledes selv ansvaret for det materiale, som ønskes bedømt, og dette skal være forsynet med navn, klasse, nr., sidetal og fag samt underskrift på at du selvstændigt har udarbejdet materialet.

Praktiske forhold i forbindelse med skriftlig eksamen

Ved ønske om at forlade eksamenslokalet:

- 1) Under prøven må du kun forlade lokalet (toiletbesøg, rygning, m.m.) under ledsagelse af en tilsynsførende.
- 2) Ved endelig aflevering må du ikke forlade din plads, inden en vagt har givet sin tilladelse.
- 3) Hvis du forlader prøvelokalet inden udløbet af officiel prøvetid, må du **ikke tage PC og nogen form for opgave eller besvarelse med ud af lokalet**. Du kan hente din PC i lokalet efter den officielle prøvetid er slut.

Mundtlig eksamen

Mundtlige eksaminer er offentligt tilgængelige. Skolen kan fravige denne bestemmelse, hvis der foreligger særlige omstændigheder, eller hvis hensynet til eksaminanden taler for det. Endvidere kan skolen begrænse adgangen til prøvelokalerne af pladsmæssige grunde.

Når en eksaminand aflægger en individuel mundtlig prøve på grundlag af et gruppefremstillet produkt, må de øvrige medlemmer af gruppen ikke være til stede i prøvelokalet, før de selv er blevet eksamineret.

Under voteringen ved mundtlige prøver må kun censor og eksaminator være til stede. Skolen kan dog beslutte, at ikke-erfarne eksaminatorer kan overvære en votering.

I forbindelse med afholdelse af mundtlig eksamen er du forpligtet til at være til stede **senest 15 min. før det officielle starttidspunkt**. Hvis du ikke er til stede, når du bliver indkaldt til eksaminationen, er censor og lærer i fællesskab berettiget til at afvise dig fra eksaminationen, dog kun efter forudgående accept fra ledelsen. Hvis forsinkelsen er rimeligt begrundet, får du tilbud om at blive eksamineret på et senere tidspunkt.

Såfremt der måtte være tale om forberedelsestid i forbindelse med en mundtlig eksamination, kan denne ikke iværksættes, før censor eller skolens leder er til stede.

I forbindelse med evt. forberedelse til eksaminationen vil du blive placeret i et særligt uafåst lokale under overvågning af en eksamensvagt. I forberedelsen vil du have adgang til en pc og en printer. Fra pc'en har du adgang til dit personlige drev på skolen, hvor du kan have dine noter og lign. Såfremt du får brug for et USB-stik for at medbringe en præsentation eller lign. til eksamenslokalet udleveres USB-stikket af skolen. Se i øvrigt afsnittet om hjælpemidler for det enkelte fag. Du må ikke søge hjælp fra personer bortset fra vagten og da kun i forbindelse med ikke-faglige spørgsmål.

Såfremt du overtræder ovenstående, vil du på vagtens opfordring kunne bortvises fra eksaminationen af skolens ledelse.

Mobiltelefoner, smartwatches og lignende ved eksamen

Ved eksamen er det ikke tilladt at have mobiltelefoner, smartwatches eller andre mekaniske eller elektroniske hjælpemidler og lagringsmedier, der gør det muligt at gå på Internettet og udveksle oplysninger med andre eller gemme information.

Derfor skal mobiltelefoner, smartwatches og andre elektroniske hjælpe- og lagringsmedier afleveres til den tilsynsførende eller eksaminator.

Mobiltelefoner skal være slukkede.

Din pc, opgaveformulering og lign. **SKAL forblive i eksamenslokalet indtil den officielle prøvetid er slut.** Det er **kun** tilladt at tage pung med ud fra prøvelokalet, hvis du forlader prøvelokalet før det officielle sluttidspunkt.

Overtrædelse betragtes som forsøg på snyd og kan medføre bortvisning fra eksamen

Ansvar for eksamenssituationen

Du har selv det fulde ansvar for, hvad der skal afleveres og dermed indgå i bedømmelsen.

Du har selv det fulde ansvar for at sikre sig, at eksamensreglementet overholdes herunder brug af lovlige hjælpemidler.

Overtrædelse af skolens eksamensreglement

Sker der under eksamen en overtrædelse af reglementet, eller der udvises forstyrrende adfærd, kan du bortvises, og prøven kan normalt ikke bedømmes. Bortvisning fra en prøve medfører, at eventuelle karakterer bortfalder. Eksaminanden kan herefter aflægge prøve på ny. En sådan prøve afholdes tidligst i den efterfølgende termin.

Lokaler og it-udstyr

Skr. eksamen: **Som standard** er der adgang til dine egne drev og diverse e-bøger og ordbøger. Der er IKKE adgang til Internet og post.

Forberedelse

Mdt. eksamen: **Som standard** er der adgang til dine egne drev og diverse e-bøger og ordbøger. Der er IKKE adgang til Internet og post.

Mdt. eksamen: **Som standard** er der mulighed for at få koblet din pc til en projektor.

IT-regler – tillæg til eksamensreglement

Vilkår for anvendelse af IT ved skriftlig eksamen

It-udstyr indgår i eksamensafholdelsen – som et arbejdsredskab. Ved næsten alle fag med skriftlig eksamen foregår eksamensafviklingen gennem www.netproever.dk

- 1) **Du er ansvarlig for løbende at gemme opgavebesvarelsen under eksamen. Du må ikke forlade dig på automatiske gemmerutiner. Ved strømsvigt eller anden driftsforstyrrelse er det således ene og alene dig selv, som er ansvarlig for, at der ikke sker tab af data.**
- 2) Du skal benytte dig din egen computer, og du skal have testet og downloadet det nødvendige programmel for brug af netprøver, inden eksamensperioden starter.
- 3) Du må ikke medbringe og anvende nogen form for USB-key, USB-modem eller øvrige eksterne lagringsmedier
- 4) Du må ikke medbringe og anvende USB-stik eller lign. medmindre de er udleveret af skolen i forbindelse med den specifikke eksamen.
- 5) Du kan under eksamenen/prøven anvende elektroniske ordbøger, e-bøger efter faglærens anvisning.
- 6) Er du til skriftlig eksamen via netprøver, skal du som udgangspunkt ikke printe på noget tidspunkt.
- 7) Ved skriftlige årsprøver og øvrige prøver, hvor der ikke er brugt netprøver skal opgavebesvarelsen efter eksamens-/prøvetidens udløb afleveres elektronisk efter aftale. Det kan forekomme at opgaven skal udskrives på papir og underskrives - såfremt dette er et krav fra faget.
- 8) Skolen sikrer, at der fra de enkelte arbejdspladser ikke kan udveksles oplysninger.
- 9) **Internetfunktionen og postsystemet vil af sikkerhedsmæssige grunde være lukkede på klassens skriftlige eksamenstidspunkter, men du har adgang til dit eget drev på skolen.**
- 10) Hvis du skal printe din opgave, skal du bede tilsynet hente dine papirer i printeren. Tilsynet kan tillade, at du selv henter dit print, men kun én elev ad gangen må hente. Tilsynet sikrer, at du ikke har adgang til de andre elevers udprintede opgavebesvarelser. **Husk at skrive navn på siderne til print.**
- 11) Skolen er ansvarlig for **skolens** it-udstyr under eksamenen/prøven. Opstår der under eksamenen/prøven strømsvigt eller andre tekniske problemer med IT-udstyret, er skolen ansvarlig for at genetablere anlæggets drift. Kan anlægget ikke genetableres, fortsætter eksamenen/prøven uden anvendelse af IT. Eksamen forlænges da med den tid, som anlægget har været ude af drift. Elever der bruger eget it-udstyr er selv ansvarlige for udstyret.
- 12) Din pc, opgaveformulering og lign. **SKAL forblive i eksamenslokalet indtil den officielle prøvetid er slut.** Det er **kun** tilladt at tage pung med ud fra prøvelokalet, hvis du forlader prøvelokalet før det officielle sluttidspunkt.

Beståelseskriterier

For at bestå den 3-årige HHx skal du have minimum 2,0 i gennemsnit. Eksamensresultatet beregnes som det vægtede gennemsnit af de karakterer, der optræder på eksamensbeviset. Bemærk, at der ikke rundes op til 2,0, hvis gennemsnittet f.eks. er på 1,95.

Det er det såkaldt vægtede gennemsnit, der skal give minimum 2,0. Der er tale om en noget kompliceret udregning, som kort gengives her:

- a) Fag på A-niveau tildeles vægten 2.
- b) Fag på B-niveau tildeles vægten 1,5.
- c) Fag på C-niveau tildeles vægten 1.
- d) Grundforløbsprøverne (hhx1) vægter samlet 0,5

Studieretningsprojektet/studieområdeprojektet tildeles vægten 2.

For fag, der afsluttes med mere end én karakter, deles vægten ligeligt mellem karaktererne. Eksamensresultatet beregnes som det vægtede gennemsnit af de karakterer, der optræder på eksamensbeviset. Hvis du selv mener, du kommer i farezonen, så kan du altid kontakte din studievejleder for en mere præcis udregning.

På eksamensbeviset angiver skolen dine fag og karakterer for det højeste niveau, du har gennemført. Prøvekarakterer anføres kun for karakterer opnået ved de aflagte prøver.

Klagevejledning

Klager over afsluttende standpunktskarakter samt eksamensindstilling

Hvis du er utilfreds med en afsluttende standpunktskarakter i et fag eller manglende indstilling til eksamen, har du følgende klageadgang:

Inden en uge efter modtagelse af karakteren skal du klage til læreren, som er forpligtet til at redegøre for, hvorfor du har fået netop denne karakter. Hvis du fortsat er utilfreds, skal du inden 3 uger fra modtagelsen af karakteren, sende en skriftlig klage til uddannelseslederen med dine argumenter for en højere karakter.

Inden 14 dage skal uddannelseslederen indhente lærerens argumenter for den pågældende karakter, sammenholde disse med dine og på denne baggrund træffe beslutning om den endelige karakter.

Hvis du fortsat er utilfreds, kan du klage til skolens forstander inden 2 uger fra afgørelsen er meddelt. Forstanderen træffer den endelige afgørelse på baggrund af din klage, lærerens svar og uddannelseslederens indberetning.

Klager over afsluttende standpunktskarakterer og indstilling til eksamen kan i henhold til bekendtgørelse om de erhvervsgymnasiale uddannelser ikke indbringes for Undervisningsministeriet.

Nægtes du oprykning til næste klassetrin, vil du få lejlighed til at udtale dig, og skolens leder vil give dig klagevejledning.

Klager over eksamenskarakterer

Du kan indgive klage til skolen vedrørende forhold ved eksamen inden 2 uger efter, at karakteren på sædvanlig måde er meddelt dig. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Det skal fremgå om klagen vedrører:

- Eksamensforløbet
- Eksaminationsgrundlaget, herunder de stillede spørgsmåls eller opgavers forhold til uddannelsens mål
- Bedømmelsen

Skolen afgør, om klagesagen skal gå videre eller afvises som åbenbar grundløs. Afvisningen af klagen skal være skriftlig og begrundet. Såfremt klagen skal gå videre følges følgende procedure:

- Ved mdt. prøver forelægger skolen straks klagen for eksaminator og censor med anmodning om en udtalelse.
- Ved skr. prøver forelægger skolen straks klagen for de to censorer med anmodning om en udtalelse.

Disse udtalelser, som normalt skal foreligge indenfor højst 2 uger (afhængig af ferieperioden), får klageren lejlighed til at kommentere inden for en frist på en uge. Skolen træffer herefter en afgørelse, som straks skriftligt meddeles klageren og evt. andre berørte elever samt eksaminator og censor(er).

Afgørelsen kan være:

- Der skal foretages ny bedømmelse (ombedømmelse*)
- Eleven bliver tilbudt en ny prøve (omprøve)
- Klagen afvises

*En ombedømmelse, kan resultere i en *fastholdelse*, en *højere*, eller en *lavere* karakter.

Hvis du er utilfreds med skolens afgørelse, kan du klage over retlige spørgsmål i forbindelse med skolens afgørelse, hvis du mener, at skolen ikke har fulgt de regler og love, der gælder for området. Du kan ikke klage over selve afgørelsen eller de skøn den bygger på, hvis afgørelsen følger reglerne på området. Klagen skal indbringes inden to uger efter, at du har fået meddelelse om skolens afgørelse. Klagen indgives skriftligt til skolen. Institutionen videresender klagen til styrelsen med sin egen udtalelse, som du forinden skal have haft mulighed for at kommentere inden for en uges frist.

Såfremt klagen vedrører eksaminationsgrundlaget og opgaven er stillet af Undervisningsministeriet sender skolen klager over eksaminationsgrundlaget til ministeriet.

Til brug for klagesagen skal eksaminanden efter anmodning have udleveret en kopi af den stillede opgave og ved prøver med skriftlig besvarelse tillige kopi af egen opgavebesvarelse.

De enkelte fag jf. bekendtgørelsen

Hjælpemidler

Udgangspunktet er, at alle hjælpemidler er tilladt både i forberedelsestiden og under selve eksaminationen. En eventuel indskrænkning fremgår af læreplanerne for de enkelte fag jf. nedenfor. Du skal kontrollere om der er begrænsninger – kontakt evt. din faglærer. Hjælpemidler omfatter også skolens pc'er og lign, idet disse naturligvis kun må bruges som hjælpemidler og ikke til kommunikation mellem elever eller i forhold til omverdenen, medmindre dette efter reglerne for den pågældende prøveform er tilladt under dele af prøveforløbet, herunder under forberedelsen til prøven.

Skolen kan fastsætte begrænsning i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler, herunder medbragte elektroniske hjælpemidler, hvis det er nødvendigt af kapacitetsmæssige grunde.

Du skal være opmærksom på, at der ved bedømmelsen af den mundtlige præstation gælder følgende: ***Eksaminanden må støtte sig til notater eller henvise til en rapport, men skal være opmærksom på, at oplæsning eller afskrift af sådanne notater ikke tæller positivt med i bedømmelsen!***

Fag	Skriftlig prøveform	Mundtlig prøveform	Hjælpemidler
Studieområdet i studieretningsforløbet:			
SOP		Mundtlig flerfaglig prøve på grundlag af en individuel skriftlig rapport Eksaminationstid er ca. 30 minutter. Der gives ingen forberedelsestid.	Kommunikation med omverdenen er tilladt under udarbejdelse af den skriftlige rapport
De enkelte fag:			
Afsætning A	Grundlaget for den skriftlige prøve er en centralt stillet opgave. Prøvens varighed er fem timer.	Grundlaget for prøven er et forløb, der typisk er udarbejdet i den afsluttende del af undervisningen, og en udtrukket opgave med tilhørende bilag. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 30 minutters forberedelse.	
Dansk A	Skriftlig prøve på grundlag af et centralt stillet opgavesæt. Prøvens varighed er fem timer.	Mundtlig prøve på grundlag af en opgave med et tilhørende ukendt tekstmateriale, der samlet ikke må overstige fem normalsider a 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum) eller 12 min. afspillet tekst. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives 60 minutters forberedelsestid.	
Engelsk A	Grundlaget for den skriftlige prøve er et centralt stillet opgavesæt. Prøvens varighed er fem timer.	Prøven tager udgangspunkt i et ukendt, ubearbejdet prøvemateriale, der er tematisk tilknyttet et studeret emne. De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Forberedelsestiden er ca. 60 minutter.	

Erhvervs-case		Mundtlig flerfaglig prøve på grundlag af en centralt stillet åben case. Eksaminationstiden er ca. 20 minutter pr. eksaminand og der gives 15. min. gruppepræsentation. Der gives mindst 48 timers forberedelse. Den efterfølgende mundtlige prøve placeres efter skolens valg.	Kommunikation med omverdenen er tilladt i forberedelsestiden de 48 timer
Erhvervsjura C		Der afholdes en individuel mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale evt. med et antal bilag. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid.	
Informatik C		Mundtlig prøve på grundlag af en opgave, hvor der skal udvikles et it-system eller en del af et sådant. Opgaverne fordeles ved lodtrækning. Eksaminationstiden er ca. 24 min, og der gives ca. 24 timers forberedelsestid, dog ikke mindre end 24 timer, hvor eksaminanderne arbejder i grupper på to til tre.	
International økonomi A	Grundlaget for den skriftlige prøve er et centralt stillet opgavesæt, hvortil der er knyttet et antal spørgsmål. Prøvens varighed er fem en halv time. Prøven er todelt. Ved prøvens start udleveres alene opgaveformuleringen, som eksaminanderne i grupper eller individuelt kan benytte til forberedelse. Efter 45 minutter udleveres bilagsmaterialet. De resterende 4 timer og 45 minutter anvendes af eksaminanderne til at udforme en individuel besvarelse.	Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af eksaminandens eksamensprojekt og den synopsis, eksaminanden har udarbejdet. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ingen forberedelsestid.	
International økonomi B		Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af eksaminandens eksamensprojekt og den synopsis, eksaminanden har udarbejdet på baggrund heraf. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ingen forberedelsestid.	
Matematik A	Grundlaget for den skriftlige prøve er et todelt centralt stillet opgavesæt, som udleveres ved prøvens begyndelse. Prøvens varighed er fem timer.	Mundtlig prøve på grundlag af emneopgaverne fra undervisningen. Eksaminationstiden er ca. 30 min. pr. eksaminand. Der gives ca. 30 min. forberedelsestid.	Vedr. den skr. prøve: I den første time må computer og faglige hjælpemidler ikke benyttes (heller ikke selvom del 2 påbegyndes). Formelsamling må benyttes. Efter 1 time indsamles alle besvarelser af første del af opgavesættet, og herefter må alle hjælpemidler benyttes til besvarelse af anden del af opgavesættet.

Matematik B		Mundtlig prøve på grundlag af eksaminandens projekt og en kendt opgave tildelt ved lodtrækning. Endvidere tildeles eksaminanden ved lodtrækning en ukendt stillet opgave, der afprøver fagets mindstekrav. Eksaminationstiden er ca. 30 min. Der gives ca. 60 min. forberedelsestid.	
Matematik C		Mundtlig prøve på grundlag af emneopgaverne fra undervisningen. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid.	
Samfundsfag C		Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave med ukendte spørgsmål og et ukendt bilagsmateriale. Opgaven har tilknytning til et af de studerede temaer. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid.	
Historie B		Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af et ukendt materiale af et omfang på tre til fire normalsider a 2400 enheder. Prøvematerialet skal tilsammen i al væsentlighed dække de faglige mål og de gennemførte forløb. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives ca. 90 minutters forberedelsestid.	
Spansk begynder A	Grundlaget for den skriftlige prøve er en todelt centralt stillet opgave. Prøvens varighed er fire timer. Under første delprøve må hjælpemidler ikke benyttes. Efter højst én time afleveres besvarelsen af første del af opgavesættet, og herefter må alle hjælpemidler benyttes til besvarelse af anden del af opgavesættet.	Mundtlig prøve med eksaminationstid på ca. 30 minutter. Der gives 60 minutters forberedelsestid. 1) Præsentation på spansk af en ukendt, ubearbejdet spansk sproget tekst af et omfang på ca. en normalside. Teksten skal have tilknytning til et af de studerede emner. De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet. 2) Samtale på spansk med udgangspunkt i et ukendt billede om almene emner.	
Tysk C		Der afholdes en mundtlig prøve med en eksaminationstid på ca. 30 minutter. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid. De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet.	
Tysk fortsætter B		Der afholdes en mundtlig prøve med en eksaminationstid på ca. 30 minutter. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid. De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet.	

Virksomheds- økonomi A	Grundlaget for den skriftlige prøve er et centralt stillet opgavesæt. Prøvens varighed er fem timer.	Mundtlig prøve på grundlag af et PBL forløb fra undervisningen, og en opgave med et antal bilag. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 30 minutters forberedelsestid.	
Virksomheds- økonomi B	Grundlaget for den skriftlige prøve er et centralt stillet opgavesæt. Prøvens varighed er fire timer.	Mundtlig prøve på grundlag af et PBL forløb fra undervisningen og en opgave med et antal bilag. Eksaminationstiden er ca. 30 min. Der gives ca. 30 min. forberedelsestid.	
Innovation B		Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave, der består af en innovationsfaglig udfordring. Der gives ca. 24 timers forberedelse, dog ikke mindre end 24 timer. I grupper af tre-fire elever udarbejdes en innovationsfaglig løsning på den af gruppen trukne opgave, og løsningen relateres til ét selvvalgt projektforsløb fra undervisningen. Der eksamineres gruppevis. Eksaminationstiden pr. eksaminand er ca. 20 minutter.	
Kulturforstå- else B		Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale på fire til seks normalsider. Tekstmaterialet skal have tilknytning til et eller flere af de studerede forløb. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.	
Markedskom- munikation C		Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af et forløb, der typisk er udarbejdet i den afsluttende del af undervisningen, og en udtrukket opgave med tilhørende bilag i form af tekst- og kommunikationsmateriale. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 30 minutters forberedelsestid.	
Psykologi C		Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave med et kendt tema, ukendte underspørgsmål og et ukendt bilagsmateriale. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid.	
Psykologi B		Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave med et kendt tema og et ukendt bilagsmateriale. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives ca. 24 timers forberedelsestid, dog ikke mindre end 24 timer til udarbejdelse af synopsis	